

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 10 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašą (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato elektros energetikos sistemos pajėgumų (toliau – pajėgumai) užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo sąlygas, pajėgumų užtikrinimo prievolės ir pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties įgyvendinimo tvarką, pajėgumų aukcionuose skirstomų pajėgumų nustatymo tvarką, mokėjimo už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą tvarką ir sąlygas.

2. Kvalifikacinę atranką atlieka ir pajėgumų aukcionus organizuoja perdavimo sistemos operatorius pagal Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) patvirtintus Pajėgumų aukcionų nuostatus (toliau – Nuostatai).

3. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmas sudaro galimybes pasiekti reikiamą elektros energijos tiekimo saugumo lygį ir užtikrinti tikėtiną ne didesnę kaip 8 valandų apkrovos praradimo trukmę (angl. *LOLE – Loss of Load Expectation*) Lietuvos elektros energetikos sistemoje per kiekvienus kalendorinius metus.

4. Pajėgumų aukcionai turi būti organizuojami taip, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai užtikrinti reikalingas pajėgumų kiekis būtų įsigijamas iš pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdytojų (toliau – pajėgumų vykdytojai) vienodomis konkurencingomis sąlygomis.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

5.1. **Jungiamosiomis linijomis patenkantys pajėgumai** – iš valstybių narių, kurių elektros energetikos sistemos jungiamosiomis linijomis yra sujungtos su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, patenkantys pajėgumai, skirstomi išankstiniame šių pajėgumų aukcione.

5.2. **Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribiniai pajėgumai** (toliau – **ribiniai pajėgumai**) – pajėgumus užtikrinančių įrenginių galios ribinė vertė, kuri laikoma patikimai pasiekiamą, atsižvelgiant į pajėgumus užtikrinančio įrenginio technologiją, ir kuri nustatoma pagal Tarybos patvirtintą Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodiką.

5.3. **Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų didžiausioji kaina** (toliau – **pasiūlymų didžiausioji kaina**) – pajėgumų aukciono dalyvių didžiausia galima pasiūlyti kaina (Eur/MW per metus), nustatoma pagal Tarybos patvirtintą Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką.

5.4. **Pajėgumų aukciono paklausos kreivė** (toliau – **paklausos kreivė**) – pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione galimo įsigyti pajėgumų kiekio ir pajėgumų kainos santykio grafikas, kurį sudarant įvertinami apskaičiuoti skirstomi pajėgumai, bei esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams pajėgumų aukcione taikomos didžiausių kainų ribos.

5.5. **Pajėgumų aukciono vienetas** – pajėgumų aukciono dalyvio esamas ir ar planuojamas pajėgumus užtikrinantis įrenginys, jo dalis ar įrenginių grupė, kuriais pajėgumų aukciono dalyvis siūlo vykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolę teikdamas pasiūlymą pajėgumų aukcione.

6. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais

darbui sinchroniniu režimu įstatyme, Nuostatuose ir kituose įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimą.

II SKYRIUS

BENDROJI PAJĖGUMŲ AUKCIONŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA

7. Perdavimo sistemos operatorius kvalifikacinę atranką atlieka ir pajėgumų aukcionus organizuoja pagal pajėgumų aukcionų organizavimo tvarkaraštyje nurodytas datas ir terminus.

8. Perdavimo sistemos operatorius kvalifikacinės atrankos metu, vadovaudamasis Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodika, apskaičiuoja pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinius pajėgumus bei pajėgumų aukciono vienetų ribinius pajėgumus ir nustato pajėgumų aukciono vieneto ribinį pajėgumą įvertindamas pajėgumų aukciono vienetą sudarančių pajėgumus užtikrinančių įrenginių (ar įrenginio) ribinius pajėgumus. Apskaičiuodamas ribinius pajėgumus, perdavimo sistemos operatorius įvertina pajėgumų aukciono vienetą sudarančių pajėgumus užtikrinančių įrenginių veikimo specifiką ir energetinius apribojimus, lemiančius tikėtinas pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų reikšmes.

9. Perdavimo sistemos operatorius pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono metu pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje suformuoja paklausos kreivę.

10. Nustatydamas pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione skirstomą pajėgumų kiekį, perdavimo sistemos operatorius vadovaujasi Tarybos patvirtinta Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodika.

III SKYRIUS

KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ ASMENŲ DALYVAVIMAS PAJĖGUMŲ AUKCIONUOSE

11. Perdavimo sistemos operatorius užtikrina kitų valstybių narių, kurių elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmenų dalyvavimą Lietuvos Respublikos pajėgumų užtikrinimo mechanizme neviršijant nustatyto atitinkama jungiamąja linija (ar linijomis) patenkančio pajėgumų dydžio, apskaičiuoto pagal Tarybos patvirtintą Jungiamosiomis linijomis patenkančių pajėgumų skaičiavimo metodiką.

12. Perdavimo sistemos operatorius, vertindamas valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmenų, ketinančių dalyvauti pajėgumų aukcione, pajėgumus užtikrinančius įrenginius ir jų galimybę teikti pajėgumus, atsižvelgia į Nuostatuose nustatytus reikalavimus ir į informaciją apie kitos valstybės narės asmenis, pateiktą vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 70⁸ straipsnyje nurodytu susitarimu su kitos valstybės narės elektros perdavimo sistemos operatoriumi. Jeigu valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmuo, ketinantis dalyvauti pajėgumų aukcione, neatitinka Apraše ir Nuostatuose nustatytų reikalavimų, asmuo netenka teisės dalyvauti pajėgumų aukcione.

13. Nustatant maksimalų išankstiniame pajėgumų aukcione galimą paskirstyti pajėgumų kiekį iš valstybės narės, kuri jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, yra atsižvelgiama į numatomą jungiamosios linijos (ar linijų) parengtį ir tikėtiną nepalankiausių elektros energetikos sistemos sąlygų susidarymą vienu metu tiek Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje, tiek valstybės, kurios asmuo dalyvauja pajėgumų užtikrinimo mechanizme Lietuvos Respublikoje, elektros energetikos sistemoje.

14. Pajėgumus užtikrinančių įrenginių, esančių kitose valstybėse narėse, kurios jungiamąja linija (jungiamosiomis linijomis) sujungtos su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, ribinius pajėgumus perdavimo sistemos operatorius nustato vadovaudamasis Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodika.

15. Elektros energetikos įstatymo 70⁸ straipsnyje nurodytame susitarime su kitos valstybės narės elektros perdavimo sistemos operatoriumi turi būti numatyta:

15.1. procedūros dėl informacijos, susijusios su pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais ir juos nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančiais ir (ar) sutelkusiais kitos valstybės narės asmenimis, teikimo;

15.2. procedūros dėl informacijos, susijusios su kvalifikacinės atrankos ir teisės dalyvauti to pajėgumų aukciono, kuriame kitose valstybėse narėse esančius pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantys ir (ar) sutelkę asmenys pageidauja dalyvauti, teikimo;

15.3. procedūros, susijusios su kitų valstybių narių pajėgumų vykdytojų pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimu;

15.4. procedūros, susijusios su pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuriuos nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ir (ar) yra sutelkę kitos valstybės narės asmenys, parengties teikti pajėgumus patikrinimu;

15.5. procedūros, susijusios su informacijos teikimu dėl pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuriuos nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ir (ar) yra sutelkę kitos valstybės narės asmenys, pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymu;

15.6. taisyklės ir principai dėl kitos valstybės narės pajėgumų vykdytojams atliekamų mokėjimų už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą;

15.7. taisyklės ir principai dėl kitos valstybės narės pajėgumų vykdytojams taikomų baudų ir mokėjimų nutraukimo, kai pajėgumų užtikrinimo prievolė nevykdoma.

16. Išankstinio pajėgumų aukciono dalyvių pateikti pasiūlymai pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje išdėstomi pasiūlymuose nurodytos pajėgumų kainos didėjimo tvarka.

17. Išankstinio pajėgumų aukciono dalyviams pateikus pasiūlymus su vienodomis kainomis, prioritetą pasiūlymui teikiamas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 70² straipsnio 7 dalyje nurodytais kriterijais. Jeigu pasiūlymai sutampa po jų įvertinimo pagal Elektros energetikos įstatymo 70² straipsnio 7 dalyje nurodytus kriterijus, pasiūlymai yra prioretizuojami pagal pasiūlymo pateikimo datą ir laiką pradedant nuo pateikto anksčiausiai.

IV SKYRIUS

PAJĖGUMŲ AUKCIONO DALYVIŲ PASIŪLYMŲ REIKALAVIMAI IR PAJĖGUMŲ KAINOS NUSTATYMAS PAJĖGUMŲ AUKCIONE

18. Asmenys, ketinantys dalyvauti išankstiniame, pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione, Elektros energetikos įstatymo 70⁷ straipsnio nustatyta tvarka ir terminais pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą. Prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis apskaičiuojamas dauginant numatomų teikti ribinių pajėgumų dydį, išreikštą MW, iš prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos už 1 MW dydžio. Prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydis yra 10 000 eurų už vieną ribinių pajėgumų MW.

19. Prievolių įvykdymo užtikrinimas (finansinė garantija ar finansinis laidavimas, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos finansų įstatyme) turi būti pateikiamas perdavimo sistemos operatoriumi per Elektros energetikos įstatymo 70⁷ straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus ir galioti nuo prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimo dienos ir ne trumpiau kaip 30 kalendorinių dienų po pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios.

20. Prievolių įvykdymo užtikrinimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

20.1. turi būti išduotas banko, kuriam (arba jį valdančiam subjektui, turinčiam ne mažiau kaip 50 procentų to banko akcijų) suteiktas tarptautinės reitingų agentūros ilgalaikio skolinimosi

reitingas, ne mažesnis kaip BBB- (Standart&Poor's arba Fitch agentūros) arba Baa3 (Moody's agentūros);

20.2. turi būti pirmo pareikalavimo, besąlyginis ir neatšaukiamas.

21. Pajėgumų aukcionų metu pajėgumų aukciono dalyviai pasiūlymus teikia neviršydami atitinkamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų, perdavimo sistemos operatoriaus nustatytų jų pajėgumų aukciono vienetą sudarantiems įrenginiams.

22. Sudarius pajėgumų aukciono vienetą įtraukiant pajėgumus užtikrinančių įrenginių, išankstiniame, pagrindiniame ar papildomame aukcione gali būti teikiamas tik vienas pajėgumų aukciono vieneto pasiūlymas su tuo pačiu pajėgumus užtikrinančiu įrenginiu.

23. Pasiūlymai yra nedalomi ir pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis yra visa apimtimi priimamas arba atmetamas, nebent pajėgumų aukciono dalyvis pasiūlymo teikimo metu nurodo, kad pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi. Pasiūlymas vertinamas ir priimamas arba atmetamas pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje, vadovaujantis šiame skyriuje nustatytais pasiūlymų reikalavimais ir, jeigu pasiūlyme nurodytas pajėgumų kiekis yra nedalomas, papildomai pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione atsižvelgiama į pasiūlymo priėmimo visa apimtimi socioekonominės naudos vertinimą. Socioekonominės naudos vertinimas lemia pajėgumų aukciono dalyvio teikiamo nedalomo pasiūlymo priėmimo ir atmetimo sąlygas, kai pajėgumų aukciono dalyvio pateikto nedalomo pasiūlymo apimtis viršija paklausos kreivėje nurodytą išgytiną pajėgumų apimtį. Nedalomas pasiūlymas (pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis) visa apimtimi priimamas, jei paklausos kreivėje apibrėžiama pasiūlymo priėmimo visa apimtimi (atitinkamai didesnio energetikos sistemos patikimumo) teikiama socioekonominė vertė yra didesnė nei papildomos sąnaudos, patiriamos įsigyjant didesnę nei paklausos kreivėje nurodomą pajėgumų kiekį.

24. Pasiūlyme turi būti nurodoma:

24.1. ribinių pajėgumų kiekis, išreiškiamas MW, nurodant 0,001 MW tikslumu;

24.2. ribinių pajėgumų kaina, išreiškiama Eur/MW per metus;

24.3. pasiūlyme ribinių pajėgumų kaina turi būti nurodoma 0,01 Eur/MW per metus tikslumu be pridėtinės vertės mokesčio.

25. Minimalus pasiūlyme nurodomas ribinių pajėgumų kiekis – 1 MW.

26. Minimali pasiūlyme nurodoma ribinių pajėgumų kaina – 0 Eur/MW per metus.

27. Pajėgumų aukciono dalyvis gali teikti jungtinį pasiūlymą, kuriame nurodomas ribinių pajėgumų kiekis, kuris bus teikiamas kelių prie to paties perdavimo ar kelių prie to paties skirstomojo tinklo prijungtų skirtingų esamų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių. Jungtiniame pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis negali būti didesnis kaip 25 MW. Teikiant jungtinį pasiūlymą, kiekvieno atskiro esamo ar planuojamo pajėgumus užtikrinančio įrenginio ribinė galia negali būti didesnė kaip 5 MW.

28. Pagal Aprašo 27 punktą pajėgumų aukciono dalyvio jungtinis pasiūlymas sudaromas tik iš pajėgumus užtikrinančių įrenginių, pretenduojančių į vienodos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmę, kuri numatyta Aprašo 36 punkte.

29. Pajėgumų aukciono dalyviai, praėję kvalifikacinę atranką su keliais skirtingais planuojamais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais, pagrindiniam pajėgumų aukcionui turi teisę teikti pasiūlymus su sąlyga, kad šie pasiūlymai pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje negali būti priimami (laimėti aukcioną) kartu (toliau – išimtinai susiję pasiūlymai). Vienas pajėgumų aukciono dalyvis turi teisę teikti ne daugiau kaip tris išimtinai susijusius pasiūlymus, iš kurių gali būti priimamas (laimėti aukcioną) tik vienas išimtinai susijęs pasiūlymas. Laimėtoju iš pajėgumų aukciono dalyvio pateiktų išimtinai susijusių pasiūlymų skelbiamas tas pasiūlymas, kuris, įvertinus visų pajėgumų aukciono dalyvių pateiktų pasiūlymų priėmimo alternatyvas, pajėgumų aukciono dalyvių pateiktuose pasiūlymuose nurodytas ribinių pajėgumų kainas ir skirstomų pajėgumų paskirstymo sąnaudas, užtikrina skirstomų pajėgumų paskirstymą mažiausiomis sąnaudomis.

30. Maksimali pasiūlyme nurodyta ribinių pajėgumų kaina neturi viršyti pasiūlymų didžiausios kainos ribos esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams, kurią Taryba nustato pagal Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką. Pasiūlymai, kuriuose nurodyta ribinių pajėgumų kaina viršija Tarybos nustatytą pasiūlymų didžiausios kainos ribą, yra atmetami.

31. Pateikti pasiūlymai atrenkant laimėtojus pajėgumų aukcione rikiuojami didėjančios kainos tvarka. Pajėgumų aukciono dalyviams pateikus pasiūlymus, kurių nurodyta pajėgumų kaina yra vienoda, pasiūlymai yra vertinami pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus. Jeigu pasiūlymai sutampa po įvertinimo pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus, pasiūlymai yra prioretizuojami pagal pasiūlymo pateikimo datą ir laiką pradedant nuo pateikto anksčiausiai. Jeigu pasiūlymas, kurio nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi, turi būti priimamas ne visa apimtimi, kad nebūtų viršijama paklausos kreivėje nurodyta įsigytina pajėgumų apimtis, taikomas 0,001 MW tikslumas. Jeigu pajėgumų aukciono dalyvio pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi, pasiūlymas bus priimamas ne visa apimtimi tik tuo atveju, jeigu konkretus pajėgumų aukciono dalyvio pasiūlymas yra paskutinis pasiūlymas, užpildantis pajėgumų aukcione įsigytiną pajėgumų kiekį.

32. Išankstinio, pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono dalyvių ir laimėtojų pasiūlymuose nurodytos kainos neskelbiamos. Išankstinių pajėgumų aukcionų ribinės kainos ir laimėtojai paskelbiami kartu su pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono rezultatais. Nelaimėjusių pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlyme nurodytos kainos ir kiekiai neskelbiami.

33. Pajėgumų aukcionuose, vykdomuose pirmiems dvejiems pajėgumų pateikimo laikotarpio metams, pajėgumų vykdytojams visą pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties galiojimo laiką už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama jų pasiūlyme nurodyta kaina. Pajėgumų vykdytojui už pateikiamus pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį mokėtina suma yra apskaičiuojama pateikto pasiūlymo kainą už MW per metus padauginant iš nupirkto pajėgumus atitinkančio kiekio.

34. Pajėgumų aukcionuose, vykdomuose kitiems po pirmų dvejų pajėgumų pateikimo laikotarpio metams, pajėgumų vykdytojams visą pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties galiojimo laiką už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama pajėgumų aukciono ribinė kaina. Aukciono ribinę kainą nustato atrinktas pajėgumų aukciono pasiūlymas su didžiausia nurodyta pajėgumų kaina, kurio visas kiekis kartu su bendru visų prieš jį pateiktų pasiūlymų kiekiu sudaro skirstomų pajėgumų kiekį. Tuo atveju, jeigu pajėgumų aukciono ribinė kaina yra didesnė už Tarybos nustatytą didžiausią kainų ribą esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams, pajėgumų vykdytojams, valdantiems esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, visą pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties galiojimo laiką už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama Tarybos nustatyta didžiausios kainos riba esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams. Nustatant pajėgumų vykdytojui mokėtiną sumą už pajėgumų aukcione laimėtų pajėgumų pateikimą, mokama kaina už MW per metus padauginama iš nupirkto pajėgumų kiekio.

35. Pajėgumų vykdytojams, kurių pajėgumų aukciono vienetas yra sudarytas iš esamų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių, už pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama suma negali viršyti atitinkamame pajėgumų aukcione, vadovaujantis Aprašo 38 punkto nuostatomis, Tarybos nustatytą didžiausių kainų ribų esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams (atitinkančių maksimalias galimas mokėtinas kainų ribas už esamus ir planuojamus pajėgumus), padaugintų iš nupirkto pajėgumų kiekio.

V SKYRIUS

PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO PRIEVOLĖS VYKDYMO SUTARTIS

36. Po pajėgumų aukciono rezultatų paskelbimo per 10 darbo dienų pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje yra automatiškai suformuojama ir su pajėgumų aukciono laimėtojais pasirašoma pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartis (toliau – pajėgumų sutartis), kurioje numatoma tokia pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė:

36.1. valstybėje narėje, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius ir Lietuvos Respublikoje esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantiems ir (a) sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos pradžios sudarys Aprašo 38.1 papunktyje nustatytas kapitalo investicines sąnaudas, – vieni metai;

36.2. Lietuvos Respublikoje esantiems ir iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketinantiems rekonstruoti ar įrengti planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantiems ir (ar) sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos proceso pradžios sudarys ar viršys Aprašo 38.2 papunktyje nustatytas kapitalo investicines sąnaudas, – 5 metai;

36.3. Lietuvos Respublikoje esantiems ir iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketinantiems rekonstruoti ar įrengti planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantiems ir (ar) sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos proceso pradžios sudarys ar viršys Aprašo 38.3 papunktyje nustatytas kapitalo investicines sąnaudas, – 12 metų.

37. Nepriklausomai nuo pajėgumų sutartyje nustatytos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmės už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą atliekami metiniai mokėjimai negali viršyti Aprašo 33–35 punktuose numatytų mokėjimų.

38. Nustatomos tokios pajėgumus užtikrinančio įrenginio kapitalo investicinės sąnaudos:

38.1. jei rekonstravimo ar įrengimo kapitalo investicinės sąnaudos sudaro mažiau kaip 20 proc. nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo pajėgumų aukciono dalyvio kaštų, toks pajėgumų aukciono dalyvis gali pateikti pasiūlymą su ne didesne kaina nei Tarybos nustatyta didžiausia kainos riba esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams;

38.2. jei rekonstravimo ar įrengimo kapitalo investicinės sąnaudos sudaro daugiau kaip 20 proc., bet mažiau kaip 40 proc. nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo pajėgumų aukciono dalyvio kaštų, toks pajėgumų aukciono dalyvis gali pateikti pasiūlymą su ne didesne kaina nei Tarybos nustatyta didžiausia kainos riba esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams;

38.3. jei rekonstravimo ar įrengimo kapitalo investicinės sąnaudos sudaro daugiau kaip 40 proc. nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo pajėgumų aukciono dalyvio kaštų, toks pajėgumų aukciono dalyvis gali pateikti pasiūlymą su ne didesne kaina nei Tarybos nustatyta didžiausia kainos riba planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams.

39. Perdavimo sistemos operatorius už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą pajėgumų vykdytojams atlieka mėnesinius mokėjimus, kurių dydis yra viena dvyliktoji metinio mokėjimo pajėgumų užtikrinimo prievolės vertės, numatytos pajėgumų sutartyje. Mokėjimai už einamojo mėnesio pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą yra atliekami ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po einamojo mėnesio, pabaigos.

40. Asmenims, laimėjusiems pagrindinį ar papildomą pajėgumų aukcioną ir sudariusiems pajėgumų sutartį, tačiau vienašališkai atsisakiusiems vykdyti pajėgumų sutartį, sumokėtas prievolių įvykdymo užtikrinimas, nurodytas Aprašo 18 punkte, nėra grąžinamas, išskyrus atvejus, kai toks asmuo įrodo, kad vykdyti pajėgumų sutarties negalėjo dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar kitų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytų aplinkybių, kai nėra šio asmens kaltės.

41. Asmenims, sudariusiems pajėgumų sutartį, kurios pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė yra vieni metai, perdavimo sistemos operatorius per 10 darbo dienų nuo pajėgumų sutarties sudarymo dienos grąžina 75 proc. sumokėto Aprašo 18 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio.

42. Asmenims, sudariusiems pajėgumų sutartį, kurios pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė yra 5 metai, perdavimo sistemos operatorius grąžina:

42.1. 25 proc. sumokėto Aprašo 18 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba statybą leidžiantį dokumentą (jei statybą leidžiantis dokumentas privalomas);

42.2. papildomus 50 proc. sumokėto Aprašo 18 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai toks asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą gaminti elektros energiją.

43. Asmenims, sudariusiems pajėgumų sutartį, kurios pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė yra 12 metų, perdavimo sistemos operatorius grąžina:

43.1. 25 proc. sumokėto Aprašo 18 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba statybą leidžiantį dokumentą (jei statybą leidžiantis dokumentas privalomas) bei dokumentus ir (ar) informaciją, pagrindžiančią, kad išlaidos pajėgumus užtikrinančio įrenginio įrengimui ar statybai siekia 10 proc. nuo bendros kapitalo investicinių sąnaudų sumos;

43.2. papildomus 50 proc. sumokėto Aprašo 18 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai toks asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą gaminti elektros energiją.

44. Asmeniui, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančiam ir (ar) sutelkusiam elektros energijos paklausos įrenginius, kurių elektros energijos paklausos valdymo galia dar nebuvo nustatyta skirstomųjų tinklų operatoriaus (jei pajėgumus užtikrinantys įrenginiai, prijungti prie skirstomųjų tinklų) ar perdavimo sistemos operatoriaus, perdavimo sistemos operatorius grąžina

75 proc. sumokėto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai toks asmuo Aprašo 55 punkte nustatyta tvarka pagrindžia gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.

45. Likusius 25 proc. sumokėto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio Aprašo 41–44 punktuose nurodytais atvejais perdavimo sistemos operatorius grąžina ne anksčiau kaip 3 mėnesiai iki pajėgumų pateikimo pradžios ir ne vėliau kaip per 10 dienų nuo pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios jei pajėgumų vykdytojas Aprašo 55 punkto nustatyta tvarka pagrindžia tęstinį gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.

46. Perdavimo sistemos operatorius turi teisę iš pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ir (ar) sutelkusių naujus ir (ar) rekonstruojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, kas 6 mėnesius gauti išsamią informaciją apie pajėgumus užtikrinančio įrenginio (įrenginių) statybos ar rekonstravimo eigą ir prognozuojamą pabaigą, pagrindžiančią pajėgumų vykdytojo parengtą Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį elektros energijos kiekį nuo pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios. Pajėgumų vykdytojas turi pateikti prašomą informaciją per perdavimo sistemos operatoriaus nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 15 darbo dienų.

47. Kai vėluojama atlikti pajėgumus užtikrinančio įrenginio statybos ar rekonstravimo darbus, pajėgumų vykdytojas perdavimo sistemos operatoriui turi per perdavimo sistemos operatoriaus nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 15 darbo dienų, pateikti patikslintą pajėgumus užtikrinančio įrenginio statybos ar rekonstravimo darbų grafiką, kuriame numatoma, kaip bus įvykdyti pajėgumų sutartyje nurodyti įsipareigojimai iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios.

48. Pajėgumų vykdytojas turi leisti perdavimo sistemos operatoriui ar jo įgaliotiems atstovams sutartu laiku ir dažnumu apžiūrėti pajėgumus užtikrinančio įrenginio statybos ar rekonstravimo darbų vietą ir įrengiamą (statomą) pajėgumus užtikrinantį įrenginį.

49. Pajėgumus užtikrinantis įrenginys per kiekvienus pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo metus gali ne ilgesnį kaip 240 valandų laikotarpį (suminį), suderinamą pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka, neužtikrinti pajėgumų prievolės vykdymo, kai tai yra būtina siekiant užtikrinti pajėgumus užtikrinančio įrenginio tinkamą techninę būklę ir techninę priežiūrą pagal galiojančių norminių dokumentų reikalavimus.

50. Pajėgumų vykdytojams taikomos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo išimtys, susijusios su nuo pajėgumų vykdytojo nepriklausančiomis aplinkybėmis (pavyzdžiui, elektros tinklų operatoriaus ar gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus atliekami planiniai ir neplaniniai darbai, avariniai atjungimai, *force majeure* aplinkybės ar kita), numatomos pajėgumų sutartyje.

VI SKYRIUS

PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO PRIEVOLĖS VYKDYMAS

51. Pajėgumų vykdytojai privalo palaikyti pajėgumus užtikrinančių įrenginių parengtį ir perdavimo sistemos operatoriaus paskelbto kritinio elektros energetikos sistemos laikotarpio (toliau – kritinis sistemos laikotarpis) metu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.

52. Perdavimo sistemos operatorius priima sprendimą dėl kritinio sistemos laikotarpio paskelbimo, kai yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

52.1. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje susidarys kritinė situacija, kai prieinama galia Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje bus mažesnė, negu būtina užtikrinti elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą;

52.2. Lietuvos Respublikos energetikos sistema dirba ar dirbs elektros energetikos sistemos izoliuoto darbo režimu.

53. Perdavimo sistemos operatorius informuoja pajėgumų vykdytojus apie kritinį sistemos laikotarpį pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip likus 8 valandoms iki būtino pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimo.

54. Perdavimo sistemos, skirstomųjų tinklų operatorius ir kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo sistemos operatorius, atlikdamas pajėgumų vykdytojų kritinio sistemos laikotarpio metu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateikto pajėgumų kiekio vertinimą turi atsižvelgti į:

54.1. pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomų ir (ar) sutelktų pajėgumus užtikrinančių įrenginių faktiškai pagamintos elektros energijos kiekį;

54.2. pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomais ir (ar) sutelktais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais faktiškai pateiktus balansavimo energijos pasiūlymus pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;

54.3. pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomais ir (ar) sutelktais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais faktiškai suteiktas balansavimo paslaugas pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;

54.4. nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo sutelktų pajėgumus užtikrinančių įrenginių elektros energijos paklausos pokytį, nustatomą pagal Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką;

54.5. elektros tinklo apribojimus ir apribojimus, kylančius dėl vykdomų perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriaus nurodymų;

54.6. staigų, nenuspėjimą įvykį, kuris yra nepriklausomas nuo pajėgumų vykdytojo valios ir kurio įtakos nebuvo galima išvengti arba sumažinti deramai pasirengiant (*force majeure*).

55. Pajėgumų vykdytojai ne anksčiau kaip 3 mėnesiai, tačiau ne vėliau kaip vienas mėnuo iki pajėgumų teikimo laikotarpio pradžios, pagal pajėgumų sutarties nuostatas turi pagrįsti savo gebėjimą nepertraukiamai ne trumpesniame kaip 15 minučių laikotarpiui pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį vienu iš šių būdų:

55.1. pateikti ne senesnius kaip 12 mėnesių elektros energijos gamybos ar elektros energijos paklausos telkimo įrenginių apkrovos pokyčio faktinius duomenis;

55.2. atlikti pajėgumus užtikrinančio įrenginio bandymą, kuriuo pagrįstų pajėgumų vykdytojo gebėjimą ne vėliau kaip per 8 valandas nuo pajėgumus užtikrinančio įrenginio aktyvavimo perdavimo sistemos, skirstomųjų tinklų operatoriaus ar kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo sistemos operatoriaus nurodymu pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.

56. Aprašo 55 punkte nurodytas bandymas vykdomas šiomis sąlygomis:

56.1. pajėgumų vykdytojas ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki bandymo dienos turi susitarti su perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriumi dėl bandymo atlikimo datos;

56.2. pajėgumų vykdytojas nurodo perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriumi pajėgumus užtikrinantį įrenginį, kuris bus bandomas, bandomo pajėgumus užtikrinančio įrenginio galią bei bandymo atlikimo laiką;

56.3. pajėgumų vykdytojas ne ilgiau kaip per 8 valandas nuo bandymo pradžios turi pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį ir išlaikyti jį ne trumpiau kaip 15 minučių ir ne ilgiau kaip 60 minučių. Tuo atveju, jeigu pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomo ir (ar) sutelkto pajėgumus užtikrinančio įrenginio darbo laikas ribojamas įrenginio technologijos (pavyzdžiui, energijos kaupimo įrenginys elektros sistemoje), perdavimo sistemos, skirstomųjų tinklų operatoriaus ir kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo sistemos operatoriaus reikalavimu bandymo trukmė gali būti prailginama iki pajėgumus užtikrinančio įrenginio nepertraukiamo darbo trukmės, kuri buvo nurodyta kvalifikacinės atrankos metu;

56.4. tuo atveju, jeigu pajėgumų aukciono vienetą sudaro keli pajėgumus užtikrinantys įrenginiai, šį pajėgumų aukciono vienetą valdantis pajėgumų vykdytojas bandymo metu privalo visais pajėgumų aukciono vienetą sudarančiais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais pagrįsti gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį;

56.5. pajėgumų vykdytojas bandymą gali atlikti tris kartus;

56.6. pajėgumų vykdytojas padengia visas bandymo išlaidas.

57. Jeigu pajėgumų vykdytojas, likus mažiau kaip viename mėnesiui iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios, yra nepagrindęs gebėjimo pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį Aprašo 55 punkte nurodytais būdais, perdavimo sistemos operatorius likusios Aprašo 18 punkte nurodytos prievolių įvykdymo užtikrinimo dalies negrąžina ir nutraukia sudarytą pajėgumų sutartį.

58. Jeigu pajėgumų vykdytojas bandymo, atliekamo Aprašo 55 punkte nurodyta tvarka, metu:

58.1. pagrindžia gebėjimą pateikti ne visą, o tik daugiau kaip 50 proc. pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio, perdavimo sistemos operatorius tokiam pajėgumų vykdytojui iš likusio Aprašo 18 punkte nurodyto prievolės įvykdymo užtikrinimo išskaičiuoja sumą, proporcingą trūkstamam pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančiam kiekiui ir likusią prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą grąžina per 10 darbo dienų. Tokiu atveju pajėgumų vykdytojui mokėjimai už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą yra atliekami už pajėgumus atitinkantį kiekį, kurį pajėgumų vykdytojas sugebėjo pateikti bandymo metu;

58.2. pagrindžia gebėjimą pateikti mažiau kaip 50 proc. pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio, perdavimo sistemos operatorius likusios Aprašo 18 punkte nurodytos prievolių įvykdymo užtikrinimo dalies negrąžina ir nutraukia sudarytą pajėgumų sutartį.

59. Pajėgumų vykdytojai viso pajėgumų pateikimo laikotarpio metu kas 6 mėnesius nuo pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios privalo pagrįsti gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, pateikiant ne senesnius kaip 6 mėnesių elektros energijos gamybos, kaupimo ar elektros energijos paklausos telkimo įrenginių apkrovos pokyčio faktinius duomenis šia tvarka ir sąlygomis:

59.1. pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ar sutelkusių pajėgumus užtikrinančius įrenginius, prijungtus prie skirstomųjų tinklų, gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį įvertina ir perdavimo sistemos operatorių informuoja skirstomųjų tinklų operatorius;

59.2. pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ar sutelkusių pajėgumus užtikrinančius įrenginius, prijungtus prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų, gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį patvirtina perdavimo sistemos operatorius;

59.3. pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ar sutelkusių pajėgumus užtikrinančius įrenginius, prijungtus prie kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema yra sujungta jungiamąja linija (ar linijomis) su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo ar skirstymo sistemos operatoriaus tinklų, gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį patvirtina tos kitos valstybės narės perdavimo sistemos operatorius pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁸ straipsnyje nurodytą susitarimą.

60. Perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius, vertindamas, ar pajėgumų vykdytojas pagrindė savo gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį pagal Aprašo 59 punktą, atsižvelgia į Aprašo 54 punkte nurodytus principus. Perdavimo sistemos operatorius ar skirstomųjų tinklų (jei pajėgumus užtikrinantys įrenginiai yra prijungti prie skirstomųjų tinklų), pajėgumų vykdytojui pagal Aprašo 59 punktą nepagrindus gebėjimo pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, turi teisę įpareigoti pajėgumų vykdytoją atlikti bandomąjį pajėgumus užtikrinančio įrenginio testą jeigu:

60.1. pajėgumų vykdytojas bent kartą per vertinamą pusmetį, nepagrindė gebėjimo pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį visa apimtimi;

60.2. laikotarpiu nuo pajėgumų sutarties pasirašymo iki pajėgumų teikimo laikotarpio pradžios sumažėjo pajėgumų vykdytojo gebėjimas pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį;

60.3. pajėgumų vykdytojas per vertinamą pusmetį, atliko nesėkmingą bandomąjį pajėgumus užtikrinančio įrenginio testą.

61. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas atliekamas Aprašo 56.3–56.6 papunkčiuose numatytais sąlygomis. Apie būsimą bandomąjį pajėgumus užtikrinančio įrenginio testą turi būti pranešama pajėgumų vykdytojui likus ne mažiau kaip 8 valandoms iki testo pradžios. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas (testai) turi būti atliktas per ne ilgesnį kaip mėnesio laikotarpį nuo Aprašo 59 punkte nurodytų duomenų pateikimo dienos.

62. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas negali būti atliekamas tuo metu, kai pajėgumų vykdytojas negali teikti laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio (Aprašo 49 ir 50 punktuose numatytais atvejais).

63. Jeigu bandomojo pajėgumus užtikrinančio įrenginio testo metu pajėgumų vykdytojas pateikia ne mažesnę kaip 80 proc. pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, toks pajėgumų vykdytojas moka Aprašo 65 punkte nurodytą baudą, tačiau išlaiko įpareigojimą ir toliau vykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolę pagal pajėgumų sutartyje numatytas sąlygas.

64. Jeigu bandomojo pajėgumus užtikrinančio įrenginio testo metu pajėgumų vykdytojas pateikia mažesnį kaip 80 proc. pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį, toks pajėgumų vykdytojas moka Aprašo 65 punkte nurodytą baudą, ir, jeigu pajėgumus užtikrinančio įrenginio testus atlikus iš eilės tris kartus visų šių testų metu pajėgumų vykdytojo pateikiamas pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantis kiekis siekia mažiau kaip 80 proc. pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje numatyto pajėgumus atitinkančio kiekio, tokiam pajėgumų vykdytojui perdavimo sistemos operatorius vienašališkai pajėgumų sutartyje nustato sumažintą, testų metu nustatytą, pajėgumus atitinkantį kiekį pagal didžiausią testų metu pasiektą pajėgumą.

VII SKYRIUS

BAUDOS UŽ PAJĖGUMŲ SUTARTIES NEVYKDYMĄ IR NEĮVYKDYTOS PRIEVOLĖS PROPORCINGUMO NUSTATYMO TVARKA

65. Pajėgumų vykdytojai, kurie sudaro pajėgumų sutartį, tačiau nevykdo įpareigojimo pateikti pajėgumų aukcione laimėtą ir pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį, turi sumokėti baudą, kuri pajėgumų vykdytojui pritaikoma netenkant teisės į mokėjimus ar mokėjimų dalį, proporcingą nepateiktiems pajėgumams.

66. Bauda už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą yra apskaičiuojama kaip skirtumas tarp pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio ir pateikto pajėgumus atitinkančio kiekio, kuris yra dauginamas iš užtikrinimo prievolės nevykdymo valandą taikomo valandinio baudų dydžio, nurodyto Aprašo 67 punkte. Bauda už prievolės nevykdymą skaičiuojama ir gali būti taikoma nuo privalomos pajėgumų teikimo pradžios (po 8 valandų nuo perdavimo sistemos operatoriaus pranešimo apie kritinį sistemos laikotarpį).

67. Valandinis baudų dydis yra nustatomas atsižvelgiant į vidutinę balansavimo energijos kainą kritinio sistemos įvykio valandą, taikant valandinio baudų minimalų ir maksimalų dydžius:

67.1. minimalus valandinis baudos dydis yra 345 Eur/MWh;

67.2. maksimalus valandinis baudos dydis yra prilyginamas prarastos apkrovos vertei (angl. *VoLL – Value of Lost Load*) Lietuvos Respublikoje.

68. Maksimalus baudos dydis yra taikomas siekiant apriboti pajėgumų vykdytojų galimus patirti nuostolius, priklausomus nuo pajėgumų vykdytojų gaunamų metinių pajėgumų mokėjimų, kaip tai numatyta Elektros energetikos įstatymo 70⁵ straipsnio 6 ir 7 dalyse.